

Utrzymanie czystości i porządku w Gminie Leśna

Grupa estetyki

Po podjęciu decyzji o likwidacji PM Synergia Sp. z o.o. od września 2019 r. grupa pracowników likwidowanej spółki zatrudniona została w Urzędzie Miejskim w Leśnej i przyłączona do grupy pracowników fizycznych (najczęściej zatrudnianych w ramach prac interwencyjnych) w referacie inwestycji i zamówień publicznych. Obecnie grupa ta liczy 7 osób + osoba koordynująca prace.

Od tego czasu przejęte zostały obowiązki PM Synergia w zakresie m.in. sprzątania (zamiatania) ulic, placów, skwerów, utrzymania zieleni (wykaszenie terenów gminnych), opróżniania koszy ulicznych, które wcześniej świadczyła na rzecz Gminy Leśna Synergia za miesięczną opłatę ryczałtową w 2019 r. wysokości 30.157,38 zł – utrzymanie letnie (kwiecień - październik) oraz zimowe (listopada - marzec) utrzymanie dróg, placów, chodników które wcześniej kosztowało Gminę miesięcznie 21.000,00 zł. Wszyscy pamiętamy że jakość świadczonych usług pozostawiała wiele do życzenia.

Pracownicy grupy estetyki zajmują się wieloma działaniami, są nimi przede wszystkim:

1. Utrzymaniem czystości ulic, chodników, placów, parków i poboczy dróg;
2. Zamiatanie śmieci, liści z wyznaczonych terenów (wraz z ich wywozem);
3. Opróżnianiem koszy ulicznych ze śmieci;
4. Usuwaniem śniegu celem ograniczenia zagrożeń mieszkańców wraz z posypywaniem tych terenów;
5. Utrzymaniem w należytej czystości kratek odprowadzających wodę z dróg do kanałów burzowych;
6. Wykaszeniem terenów gminnych z wywózką pokosu (od tego roku także na cmentarzach komunalnych);
7. Montażem/demontażem/wymianą znaków drogowych pionowych oraz progów zwalniających;
8. Uzupełnianiem ubytków w drogach gminnych materiałem bazaltowym;
9. Naprawą wiat przystankowych;
10. Montażem nowych ławek, koszy, tablic informacyjnych w poszczególnych sołectwach;
11. Wykonywaniem prac remontowych w budynkach Urzędu Miejskiego oraz mieszkaniach komunalnych (w tym budową pieców kaflowych);
12. Sprzątaniem pozostawianych odpadów poza wskazanymi miejscami przez mieszkańców odpadów (np. odpady wielkogabarytowe/gruz w obrębie „gniazda”)
13. Likwidacją dzikich wysypisk śmieci.
14. Zadania interwencyjne („grupa pierwszego reagowania”) w sytuacjach powstałego zagrożenia na drodze np. uszkodzonego (zapadniętego) przepustu który należy od razu zabezpieczyć.

Zadania dla grupy wprowadzane są na bieżąco w prowadzonym przez Kierownika Referatu rejestrze i odnotowywany jest fakt ich zrealizowania. Rejestr ten tworzony jest na podstawie zgłoszeń z urzędu, od mieszkańców oraz od radnych. Priorytety realizowanych zadań ustalane są na bieżąco. Aktualnie sporo czasu grupy interwencyjnej zajmują niezbędne i pilne remonty w mieszkaniach komunalnych oraz w budynku urzędu przy ul. Orzeszkowej. Znaczącą część czasu zajmuje także likwidacja dzikich wysypisk i utrzymanie porządku wokół „gniazd” na odpady – czyli de facto sprzątanie po osobach, które nie przestrzegają przepisów i regulaminu utrzymania porządku w gminie. Ze względu na ogrom zadań „interwencyjnych” wiele spraw mniej pilnych pozostaje nadal do wykonania.

Cały czas pracujemy nad lepszą organizacją pracy i reagowania na bieżące zgłoszenia z zakresu czystości i estetyki. Dla uzyskania lepszej efektywności i skrócenia czasu reagowania, niezbędny jest zakup dodatkowego sprzętu. Szczególnie pilny jest zakup auta typu „pick up”, który zastąpi wysłużonego Landrovera, który zgodnie z informacjami z serwisu samochodowego, może nie przejść przeglądu technicznego w przyszłym roku. Konieczne jest też sezonowe zwiększenia składu osobowego o 2 osoby – zwłaszcza na okres letni tj. od kwietnia do września.

Utrzymanie czystości, czyli „drodzy” mieszkańcy...

Jednym z głównych czynników wpływających na wzrost kosztów odbioru odpadów komunalnych jest naganne zachowanie wielu mieszkańców, którzy łamią przepisy dotyczące utrzymania czystości. Nielegalne wysypiska śmieci, podrzucanie odpadów, podawanie nieprawdziwych danych w deklaracjach czy też samowolne „wystawki”, to niestety widok codzienny w naszej gminie. Zaśmiecamy nasze otoczenie, nie reagujemy na akty wandalizmu i nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami a winą obarczany jest Urząd Miejski, od którego oczekuje się uprzątnięcia całego bałaganu.

Każde działanie podjęte przez urząd generuje wydatki, które podnoszą koszt gospodarki odpadami a w konsekwencji wpływają na wzrost stawki za odbiór odpadów komunalnych. Oznacza to, że za wszystkie nieprawidłowości ostatecznie płacą mieszkańcy.

Prezentujemy kilka przykładów z ostatnich dni:

Podrzucone odpady z działalności gospodarczej koszt wagowo 750 zł.

Boks na ul. Krótkiej. Koszt odbioru i uprzątnięcia ok. 2000 zł. Przy prawidłowym gospodarowaniu przez mieszkańców koszt odbioru tych odpadów wyniósłby maksymalnie 470 zł.

Cmentarz w Leśnej i Pobiednej. Odpady wyrzucone przez mieszkańców w miejscu niedozwolonym zamiast do pojemników. Należy podkreślić naganne zachowanie mieszkańców Pobiednej, którzy wyrzucają odpady pod bramą, podczas gdy puste pojemniki stoją metr dalej. Dodatkowy koszt generowany w takiej sytuacji to jednorazowo ok. 300 zł.

Jedno z wielu nielegalnych wysypisk śmieci. Koszt zlikwidowania takiego wysypiska to 650 zł za każdą tonę odpadów plus dodatkowy koszt transportu oraz praca pracowników. W przypadku większej ilości odpadów to także dodatkowy koszt wynajęcia kontenera.

Gniazdo na ulicy Kościelnej. Notorycznie zaśmiecanie przez mieszkańców. Mimo ciągłej interwencji pracowników gospodarczych, polegającej na usuwaniu odpadów, po niedługim czasie ponownie panuje tam nieporządek.

Boks i gniazdo przy ulicy Morcinka. Kolejne przykład bezmyślnego zachowania mieszkańców. Zamiast tańszej segregacji mamy odpady z dwóch najdroższych frakcji tj. zmieszane i wielkogabarytowe. Dla porównania: tona wielkogabarytów kosztuje 600 zł netto a np. tona szkła to koszt 80 zł netto.

Częstymi zdarzeniami są również akty wandalizmu, takie jak: palenie pojemników, odkręcanie kółek z pojemników, niszczenie małej architektury. To nie tylko koszty sprzątnięcia i zagospodarowania odpadów, ale również odbudowy zniszczonego mienia.

Urząd mając na uwadze estetykę gminy oraz dobro mieszkańców przestrzegających przepisów prawidłowo wywiązujących się z obowiązku gospodarowania odpadami komunalnymi, podejmuje działania mające na celu zniwelowanie skutków tego skandalicznego zachowania. Kierujemy do policji wnioski o ukaranie udowodnionych wykroczeń, prowadzimy rozmowy dyscyplinujące oraz zachęcamy mieszkańców do zwracania uwagi na nieprawidłowości.

Pracownicy gospodarczy Urzędu Miejskiego interweniują we wszystkich zgłaszanych przypadkach. Sprzątanie odbywa się kosztem innych prac na rzecz gminy i mieszkańców. Jak wspomniano wyżej generuje to też dodatkowe wydatki, które w konsekwencji mają wpływ na stawkę za odpady komunalne.

Podsumowanie i wnioski

Istotnym działaniem zwiększającym kontrolę nad estetyką i utrzymaniem porządku w gminie, a także mającym istotny wpływ na zmniejszenie kosztów utrzymania czystości było zlikwidowanie spółki „PM Synergia”. Podstawowe korzyści to:

- zmniejszenie kosztów administracyjnych (szczególnie redukcja kadry zarządzającej i „podwójnej” administracji);
- większa kontrola nad odbiorem odpadów – włączenie przedsiębiorstw (nieruchomości niezamieszkałych) do jednego systemu odpadów, poprawienie kontroli posiadania wymaganych umów;
- lepsze wykorzystanie posiadanych zasobów (więcej zadań dla pracowników gospodarczych)
- zmiana lokalizacji i sposobu zarządzania Punktem Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, (brak kosztów obsługi punktu oraz wprowadzenie dodatkowych frakcji odpadów, których odbiór jest niższy lub bezpłatny).

Dalsze planowane działania to rejonizacja pojemników (zmniejszenie „anonimowości” odpadów gromadzonych w „gniazdach”), odzysk rzeczy nadających się do ponownego użytku (re-using) oraz intensywna kampania edukacyjna, uświadamiająca mieszkańcom finansowe przyczyny i skutki codziennych „przyzwyczajień”.

W pierwszej kolejności planujemy zamknięcie i zabezpieczenie boksów śmietnikowych oraz budowę nowych, do czego niezbędne będzie zaangażowanie spółdzielni mieszkaniowych oraz wspólnot. Przeprowadzimy weryfikację terenów rekreacyjno-wypoczynkowych pod kątem posiadania umów na odbiór odpadów, rośnie też liczba deklaracji z terenów niezamieszkałych. Wprowadzono nowe narzędzia informatyczne ułatwiające monitoring i analizę danych dotyczących deklaracji. Celem lepszego działania przyjęliśmy nowy regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, który wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2020 roku.

Za wszelkie nieprawidłowości, akty wandalizmu, nielegalne wysypiska płacą wszyscy mieszkańcy. Zgodnie z ustawą za odpady odpowiada ich wytwórca. Dlatego coraz częściej będziemy współpracować z komisariatem policji w celu karania osób nie przestrzegających zasad prawidłowego gospodarowania odpadami, gdyż jest to przestępstwo ścigane z kodeksu wykroczeń zagrożone mandatem a w szczególnych okolicznościach nawet karą pozbawienia wolności.

W tym miejscu należy również wspomnieć o stale rosnącym koszcie transportu i zagospodarowania odpadów, wynikającym z nowelizacji ustawy, braku zysków ze sprzedaży surowców wtórnych, czy też wzrostu kosztów zatrudnienia. Podmiotem odbierającym odpady na terenie gminy jest Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych w Lubaniu. Dzięki umowie jaką zawarliśmy w 2013 roku odbiorca, pomimo wszelkich obostrzeń, oferuje nam o wiele niższy cennik aniżeli inne podmioty. Obrazuje to poniższa tabela.

	cena netto/MG		
	ZGiUK Lubań	Izery Lubomierz	SANIKOM Lubawka
zużyte opony	400	550	500
tworzywa sztuczne	128	700	500
papier	93	500	500
wielkogabaryty	600	700	500

Utrzymanie czystości i porządku w gminie Leśna oraz finansowe bilansowanie systemu gospodarki odpadowej jest bez wątpienia obecnie jednym z największych wyzwań Urzędu Miejskiego. Jednak jak pokazujemy wyżej – prawidłowa gospodarka odpadami oraz utrzymanie czystości zależy od postawy i współpracy wszystkich mieszkańców gminy, którym zależy na czystości i estetyce przestrzeni wspólnej.

Jednostronne oczekiwanie wyłącznie od urzędu, że będzie rozwiązywał na bieżąco wszystkie problemy i nieustannie sprzątał po po grupie mieszkańców, którzy nie przestrzegają norm, jest rozwiązaniem generującym coraz wyższe koszty i długofalowo najmniej efektywnym. Należy stanowczo podkreślać i przypominać, że jakość naszego otoczenia i wspólnej przestrzeni zależy od wszystkich mieszkańców. Albo będziemy nawzajem pilnować czystości i przestrzegać zasad, albo będziemy coraz więcej płacić za stale drożące usługi związane z utrzymaniem czystości i gospodarką odpadami.